

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobkyně

MORAVOINVEST spol. s r.o., IČO: 26822466,
se sídlem Na výsluní 1276/2, Hodolany, Olomouc
zastoupen JUDr. Jakubem Dohnalem, Ph.D.,
advokátem se sídlem V Jámě 699/1, Praha

proti
žalovanému

Ministerstvo financí,
se sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

za účasti

Česká republika – Ministerstvo pro místní rozvoj,
Staroměstské náměstí 932/6, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2019, č. j. MF-6862/2017/1203-34,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

I.
Základ sporu

1. Žalobkyně uzavřela dne 27. 6. 2014 s Regionální radou regionu soudržnosti střední Morava (dále jen „Regionální rada“) Smlouvu o poskytnutí dotace na projekt dostavby multifunkčního areálu Litovel (dále jen „Smlouva“). Podle této smlouvy měla být žalobkyni poskytnuta dotace ve výši 10 36 902 Kč zpětně a na žádost, na základě skutečně vynaložených, odůvodněných a prokázaných způsobilých výdajů na projekt (maximálně 60 % ze způsobilých výdajů). Regionální rada proplatila žalobkyni část dotace na základě jejích dvou žádostí z října 2014 a března 2015.
2. V lednu 2016 požádala žalobkyně o proplacení poslední části dotace ve výši 3 453 539,15 Kč. Úřad Regionální rady následně provedl veřejnosprávní kontrolu, při níž zjistil, že žalobkyně nepřipustně uhradila část způsobilých výdajů jednostranným zápočtem pohledávky vůči pohledávce dodavatele vzniklé z jiného právního titulu, výdaje proto nelze uznat jako způsobilé a porušila § 60 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a současně zásadu zákazu diskriminace (§ 6 tohoto zákona) tím, že nevyloučila uchazeče, který nesplnil technickou kvalifikaci v požadovaném rozsahu, a naopak ho vybrala jako dodavatele. Regionální rada rozhodla o krácení dotace ve výši 4 305 898,59 Kč, takže nyní požaduje po žalobkyni vrátit dotaci ve výši 1 072 497,45 Kč.
3. Rozhodnutím žalovaného, č. j. MF-6862/2017/1203-34 ze dne 30. 5. 2019, bylo ve věci návrhu žalobkyně na zahájení sporu z veřejnoprávní smlouvy o zaplacení 3.453.539,15 Kč s příslušenstvím dle § 141 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) rozhodnuto o tak, že (I.) návrh na zaplacení částky ve výši 3.453.539,15 Kč s příslušenstvím se zamítá, a že (II.) žádnému z účastníků se nepřiznává právo na náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva.
4. O žalobě proti tomuto rozhodnutí rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 12. 2021, č.j. 8 Af 31/2019-70, kterým bylo žalobou napadené rozhodnutí zrušeno.
5. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného rozsudkem ze dne 6. října 2023, č.j. 10 Afs 15/2022 – 54 zrušil rozsudek městského soudu.
6. NSS vymezil ve věci dvě sporné otázky: 1. zda byl jednostranný zápočet pohledávky jako forma úhrady výdaje projektu nepřipustný, a proto je tento výdaj nezpůsobilý, a 2. zda žalobkyně porušila zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a smlouvu o poskytnutí dotace tím, že nevyloučila uchazeče, který nesplnil technickou kvalifikaci v požadovaném rozsahu, a uvedla poskytovateli dotace nepravdivé údaje o tomto uchazeči.
7. NSS následně dospěl k závěru, že není správný závěr městského soudu, že regionální rada nebyla oprávněna omezit ve své metodické příručce způsobilost výdaje tak, že vyloučila zápočet pohledávky jako formu úhrady výdaje projektu. Městský soud tak svým výkladem nepřiměřeně zúžil možnost řídicího orgánu (danou mu metodikou Ministerstva pro místní rozvoj) omezit způsobilost výdajů „podle prioritních os a oblastí podpor“. Regionální rada zápočet vyloučit mohla (a nemusela to zdůvodňovat místní a věcnou zvláštností programu). To také platně učinila, a proto je výdaj uhrazený touto formou nezpůsobilý.
8. Druhou spornou otázkou se má městský soud opětovně zabývat, neboť jeho rozsudek byl v této otázce nepřezkoumatelný.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

9. Žalobkyně v první řadě brojila proti vyloučení způsobu úhrady způsobilého výdaje započtením, když z obsahu Pravidel ZV ve spojení s informacemi uvedenými v čl. 4.1.3 Metodické příručky tedy dle žalobkyně vyplývá jednoznačný závěr, že podle Pravidel ZV způsob zániku závazku započtením neznámá nezpůsobilost zápočtem dotčených výdajů.
10. Co se týče nesplnění kvalifikačních požadavků vybraného uchazeče, žalobkyně předně uvedla, že se nedopustila porušení smlouvy o poskytnutí dotace podle čl. 8 odst. 2 a čl. 12 odst. 1, konkrétně tedy tak, že by vybrala v rámci šetřené veřejné zakázky dodavatele v rozporu s ust. § 60 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen „ZVZ“) a tímto jednáním ovlivnila výběr nejvýhodnější nabídky a porušila navíc zásadu diskriminace uvedenou v § 6 ZVZ.
11. Dle žalobkyně je celé právní posouzení správnosti či nesprávnosti postupu žalobkyně, coby zadavatele, potřeba posuzovat k datu posouzení kvalifikace dodavatele STAPIS – SPOREK s.r.o. V rámci žádosti o účast zájemce STAPIS – SPOREK s.r.o., posuzovala žalobkyně technickou kvalifikaci mimo jiné z předloženého osvědčení objednatele o řádném plnění stavebních prací ze dne 1. 4. 2014, podepsaného Ing. J. P. a ing. M. S., ze kterého se podávalo, že objednatel Desná a.s., Maršíkovská 563,788 154 Velké Losiny, osvědčuje provedení stavebních prací v roce 2011 u stavby „Dostavba lyžařského areálu na Přemyslově“, v hodnotě 15 500 000 Kč bez DPH, přičemž předmětem zakázky měla být výstavba lyžařského areálu, vč. dřevostavby ze sendvičových panelů.
12. Obsah tohoto osvědčení zcela naplňoval vymezenou minimální úroveň technického kvalifikačního předpokladu dle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, jež dle kvalifikační dokumentace.
13. Tuto minimální úroveň dále naplňovalo i další předložené osvědčení o řádném provedení stavebních prací, tentokrát od objednatele MORAVO trading s.r.o., IČ: 26823233, se sídlem Poděbradova 2, Litovel, ze kterého se podávalo, že dodavatel STAPIS – SPOREK, s.r.o. v období od března do prosince 2012 realizoval zakázku, označenou jako „Jezdecký areál s ubytovacím zařízením – Lazce“, v rámci které provedl výstavbu objektu dřevostavby penzionu ze sendvičových panelů, v celkové hodnotě 29.500.000 Kč bez DPH.
14. Pokud následně Regionální rada v rámci detailního šetření zjistila, že předložená reference týkající se zakázky „Dostavba lyžařského areálu na Přemyslově“, je nepravdivá, nemůže se tak jednat v žádném případě o odpovědnost žalobkyně, coby zadavatele veřejné zakázky. Objektivně se tak nelze ztotožnit se závěrem Regionální rady, resp. žalovaného, že by se žalobkyně v souvislosti s posuzováním prokázání splnění kvalifikace vybraného uchazeče dopustila jakéhokoli pochybení, s nímž by mohl být spojeno uložení korekce ve výši 25 %.
15. Regionální rada v daném případě udělila korekci dle bodu 16. přílohy č. 1 dokumentu Provádění finančních oprav v rámci ROP Střední Morava s datem vydání 5. 8. 2015 (dále jen „Dokument provádění oprav“). Podle čl. 2.1 daného dokumentu přitom platí, že „*Při porušení povinnosti příjemcem dané jemu právními předpisy EU nebo ČR, nebo podmínkami stanovenými pravidly ROP nebo smlouvou, které upravují použití finančních prostředků EU a/nebo ČR, které nastalo a/nebo bylo zjištěno před proplacením první platby příjemci, bude příjemce postižen finanční korekcí – krácením dotčených způsobilých výdajů*“. Podle stejného článku se výše finanční korekce stanoví vždy podle platné a účinné verze daného dokumentu.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

16. V důsledku nedostatku shledaného v Protokolu o veřejnosprávní kontrole spočívajícím v údajné nepravdivosti reference předložené vybraným uchazečem nebyl naplněn předpoklad pro uložení korekce, neboť tato skutečnost na jeho straně nezakládá porušení jakékoli povinnosti stanovené právními předpisy EU nebo ČR, nebo podmínek vyplývajících z pravidel ROP nebo Smlouvy.
17. Regionální rada, resp. žalovaný pak tvrzenou nesrovnalost seznala právě z důvodu, že vybraný uchazeč v nabídce uvedl referenci, jejíž obsah dle jeho mínění neodpovídá skutečnosti, přičemž k tomuto závěru dospěl po provedení křížové kontroly u vybraného uchazeče. Korekce byla tedy navržena výlučně z důvodu jednání třetí osoby a žalobkyně by tak byla sankcionována za něco, co bylo zcela mimo její dispozici.
18. Uvedené tedy nelze kategorizovat jako povinnost v pravém slova smyslu. Byla-li by za této situace žalobkyně postižena ponížením dotace, došlo by k porušení již římskoprávních a nadále uplatňovaných zásad nulla poena sine lege (žádný trest bez zákona) a nullum crimen sine lege (žádný zločin bez zákona).
19. Žalobkyně neměla jakéhokoliv důvodu pochybovat o tom, že stavba byla vybraným uchazečem v rozsahu potvrzeném v osvědčení skutečně realizována. Nadto žalobkyně nad rámec svých povinností ex post po skončení zadávacího řízení požádala o potvrzení správnosti příslušných údajů objednatele příslušných prací Desná a.s., který správnost reference potvrdil. Znění příslušné podmínky umožňující zkonstatovat nesrovnalost podle bodu 16. přílohy č. 1 Dokumentu provádění oprav „*Lze užít i v případě, že dodavatel uvedl v nabídce informace nebo doklady, které neodpovídají skutečnosti a měly vliv na výsledek zadávacího řízení*“ je v rozporu se základním pojetím odpovědnosti, když zcela pomíjí podmínku přičitatelnosti takového jednání zadavateli, což je nezbytnou subjektivní podmínkou jakékoliv právně myslitelné odpovědnosti a de facto zadavatele obecně bez dalšího trestá za jednání dodavatelů, tedy okolnost, kterou tento nemůže jakkoli ovlivnit.
20. Žalobkyně v souvislosti s posouzením prokázání splnění kvalifikace vybraného uchazeče vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, resp. v průběhu zadávacího řízení nezískala žádné indicie o tom, že by informace uvedené v osvědčení vybraného uchazeče nemusely odpovídat skutečnosti. Navíc žalobkyně po skončení zadávacího řízení pravdivost osvědčení ověřila u objednatele příslušných stavebních prací, který správnost osvědčení potvrdil.
21. Uvedené vyplývá rovněž z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), podle které je za předložení listiny, která obsahuje nepravdivé informace, odpovědný výlučně dodavatel, a pokud k takovému jednání dojde, platilo za účinnosti zákona o veřejných zakázkách, že s daným dodavatelem bude zahájeno správní řízení za účelem zjištění, zda nebyl spáchán správní delikt podle ust. § 121 odst. 1 písm. a) ZVZ.
22. Žalobkyně pak závěrem zcela odmítá spekulativní a neprávní závěr žalovaného, že s ohledem na to, že žalobkyně měla již s uchazečem předchozí obchodní zkušenosti (vybraný uchazeč pro ni stavěl v roce 2013 rodinný dům, na základě tohoto smluvního vztahu pak byl proveden zápočet pohledávky žalobkyně), měla a mohla být obezřetnější při jeho výběru.
23. Žalovaný zcela zmateně dále v napadeném rozhodnutí uvádí, že byla-li společnost vybraného uchazeče založena teprve v roce 2011, jen stěží může předkládat faktury za období roku 2007 – 2010 k prokázání technického kvalifikačního požadavku. Vybraný dodavatel žádné faktury v rámci prokázání jeho kvalifikace nepředkládal. Faktury, které žalovaná provedla

k důkazům v rámci sporného řízení, byly opatřeny až Regionální radou, a to pravděpodobně v rámci veřejnosprávní kontroly, tedy zcela bez jakékoli účasti a vlivu žalobkyně.

24. Stejně absurdní je tvrzení žalovaného, že jí muselo být známo, že subjekt fungující na trhu od roku 2011 nemůže v roce 2014 předložit seznam provedených stavebních prací za posledních 5 let a nebylo tedy třeba „detektivního úsilí“, jak namítala žalobkyně v návrhu na zahájení sporného řízení, aby minimálně v tomto ohledu žalobkyně objevila nesrovnalosti v předkládané referenci. Žalobkyně nechápe, proč by nemohl subjekt vzniknuvší v roce 2011 předložit seznam referencí za posledních pět let, a proč by se v daném případě mělo jednat o podezřelou okolnost.
25. Žalovaný předně uvedl, že argumentaci žalobkyně pokládá za ryze účelovou a postavenou na tezích vytržených z kontextu. Žalovaný v části 2.1. bod C Pravidel ZV stanovil základní principy způsobilosti výdajů, kterými byla identifikovatelnost a prokazatelnost výdaje prostřednictvím účetních dokladů tak, že jako způsobilé jsou uznány ty, které jsou skutečně zaplacené a doložené účetními doklady (Metodická příručka, kap. 3, část 3.1.)
26. Detailní úpravu dotačních podmínek tak obsahovala Smlouva o poskytnutí dotace, přičemž tato rovněž obsahovala nepřípustnost zápočtu pohledávek jako formu úhrady výdaje projektu (viz. čl. 5 odst. 1 a čl. 8 odst. 2 a čl. 9 odst. 1). Žalobkyně se ve Smlouvě o poskytnutí dotace výslovně zavázala, že bude realizovat veškeré finanční operace související s projektem prostřednictvím bankovního účtu (čl. 9 odst. 1); že dohodne s dodavatelem fakturační podmínky tak, aby byl doložen účel fakturovaných částek, a aby byly přesně vymezeny způsobilé a nezpůsobilé výdaje a doložen původ služby, díla nebo dodávky zboží (čl. 8 odst. 2); že předloží seznam a kopie účetních dokladů týkajících se způsobilých výdajů uplatněných v dané žádosti (kromě dokladů týkajících se částek menších než 5.000 Kč) a kopie výpisů z účtů vydaných bankou a jiných účetních dokladů prokazujících úhradu předložených účetních dokladů.
27. K druhé skutečnosti žalovaný uvedl, že žalobkyně opakovaně uvádí, že je trestána za jednání třetí osoby. V rámci sporného řízení z veřejnoprávní smlouvy však žalobkyně neuvedla ani jeden důkaz, který by zvrátil zjištění vyplývající z dokazování. Z provedeného dokazování (zejména listinné důkazy – faktury, zjišťující protokoly, soupis prací vybraného uchazeče, osvědčení objednatele, protokoly o kontrole) zcela jednoznačně vyplynulo, že vybraný uchazeč osvědčoval svoji technickou kvalifikaci k provádění veřejné zakázky prostřednictvím faktur jiného subjektu (pana ing. M. S.); prostřednictvím stavebních prací realizovaných mimo stanovené období 5 let, tedy v letech 2007 a 2008 (v osvědčení je však nepravdivě uveden rok 2011); prostřednictvím stavebních prací neodpovídajících charakterem požadovanému plnění (jednalo se o přípravné a dokončovací práce, opravy, např. hloubení rýh, oprava erozních rýh, odvoz suti, bourání trubního propustku, položení izolační folie, tepelná izolace stropu atp.); prostřednictvím faktur nesplňujících limit stanovený zadavatelem, tedy rozsah provedených stavebních prací ve výši 9 mil. Kč; a uvedením nepravdivé informace u výši plnění u referenční stavby (15,5 mil Kč).
28. Rovněž nelze označit za spekulaci jednoznačně prokázaný fakt, že žalobkyně měla s uchazečem i předchozí obchodní zkušenosti, jelikož tento ji v roce 2013 stavěl rodinný dům. Na základě tohoto smluvního vztahu pak byl proveden zápočet pohledávky žalobkyně. Současně je zcela zřejmé, že žalobce mohl při posuzování kvalifikace vybraného uchazeče rozpoznat, že společnost STAPIS-SPOREK s.r.o. vznikla teprve v roce 2011, tudíž nemůže předložit seznam provedených stavebních prací za posledních 5 let, když zadávací

řízení se konalo v roce 2014. Aktivita žalobkyně při ověřování pravdivosti referencí byla skutečně minimální, žalobkyni se nepodařilo prokázat své tvrzení, že vynaložila veškeré úsilí, naopak bylo prokázáno, že zcela ignorovala zřejmé rozpory v osvědčení vybraného uchazeče. Žalobkyně si byla natolik jista správnosti svého posouzení uchazeče, že ani nevyzvala daného uchazeče k objasnění těchto rozporů. Mimo to, kdyby žalobkyně v zadávací dokumentaci v části prokázání technických kvalifikačních požadavků netrvala na referencích za posledních pět let, mohli se dané soutěže účastnit i jiní dodavatelé.

29. S ohledem na výše uvedené, je dle žalovaného evidentní, že žalobkyně zadala veřejnou zakázku uchazeči, který nesplnil technické kvalifikační předpoklady podle ust. § 60 odst. 1 ZVZ. Vybrala dodavatele, který řádně neprokázal splnění části požadovaných technických kvalifikačních předpokladů podle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, čímž se dopustila porušení § 60 odst. 1 ZVZ. Žalobkyně svým jednáním pak porušila zásadu zákazu diskriminace uvedenou v § 6 ZVZ, když svým vadným postupem přímo zvýhodnila jím vybraného uchazeče, co mělo vliv na výběr nejvhodnější nabídky.
30. Současně tímto jednáním došlo i k porušení čl. 8 odst. 2 Smlouvy o poskytnutí dotace, jako i čl. 12 odst. 1, neboť uvedla nepravdivé informace v čestném prohlášení ze dne 15. 3. 2015.
31. Tímto jednáním žalobkyně došlo ke vzniku nesrovnalosti podle čl. 15 odst. 2 Smlouvy o poskytnutí dotace a vzniku nezpůsobilého výdaje. Poskytovatel dotace byl proto oprávněn postupovat podle čl. 15 odst. 3 Smlouvy o poskytnutí dotace a krátit příjemci dotace podle metodického dokumentu Provádění finančních oprav v rámci ROP Střední Morava, verze 1.6., konkrétně čl. 13 a čl. 16, přičemž oba články mají stejnou sazbu finančních oprav, a to 25% z ceny zakázky.

III.

Posouzení žaloby

32. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). K projednání nařídil na den 10. ledna 2024 jednání, při kterém účastníci setrvali na svých postojích.
33. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
34. První žalobní námitka vytýkala napadenému rozhodnutí nesprávné právní posouzení otázky možnosti úhrady způsobilého výdaje započtením. Tuto otázku zodpověděl Nejvyšší správní soud v bodech [35] až [42] svého zrušujícího rozsudku. Městský soud je tímto názorem vázán, a proto s odkazem na něj konstatuje, že žalobní námitka je nedůvodná.
35. Co se týče druhého vytýkaného pochybení, NSS uložil městskému soudu vyložit příslušná ustanovení smlouvy a metodických dokumentů, případně i zákona, a znovu vysvětlit, zda mohla žalobkyně porušit § 60 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách tím, že nevyloučila dodavatele, který nesplnil technické kvalifikační předpoklady, z účasti v zadávacím řízení, ale naopak ho vybrala. U toho zodpoví, zda žalobkyně mohla a měla vědět o tom, že zvolený dodavatel tyto požadavky nesplnil. Městský soud má také odůvodnit, zda žalobkyně porušila čl. 12 bod 1 smlouvy o poskytnutí dotace zejména tím, že v čestném prohlášení uvedla nepravdivé informace, respektive do jaké míry žalobkyně odpovídá poskytovateli dotace za to, že ji dodavatel sdělil nesprávné údaje.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

36. Žalobce jako příjemce a právní předchůdce zúčastněné osoby jako poskytovatel uzavřeli dne 27. 6. 2014 Smlouvu o poskytnutí dotace a to na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a dokumentace Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava, kterým se stanovují podmínky pro poskytování finanční podpory vycházející z Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 a podle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a „s vědomím skutečnosti, že na poskytnutí dotace není právní nárok a plnění podle této Smlouvy příjemci není vyváženo přímou protihodnotou poskytnutou poskytovateli, že vzhledem k charakteru poskytované finanční podpory je její poskytování upraveno jak právními předpisy Evropského společenství a právními předpisy České republiky, tak i pravidly která nemají povahu právních předpisů vydávaných státními orgány a poskytovatelem, které se na základě této Smlouvy stávají pro strany závazné“, jak se podává z preambule Smlouvy.
37. Mezi stranami není sporu o skutkovém stavu věci, spor je pouze v jeho právním posouzení.
38. V žalobou napadeném rozhodnutí se v závěru (str. 46) uvádí: „Správní orgán po posouzení věci dospěl k závěru, že se navrhovatel dopustil porušení smlouvy o poskytnutí dotace podle **čl. 8 odst. 2 a čl. 12 odst. 1**. Konkrétně toto porušení spočívalo v tom, že navrhovatel vybral v omezeném zadávacím řízení na veřejnou zakázku dodavatele v rozporu s **ust. § 60 odst. 1 ZVZ**. Tento dodavatel prokazatelně nesplnil část požadovaných technických kvalifikačních předpokladů podle § 56 odst. 3 písm. a) písm. b) ZVZ. Navrhovatel také porušil **§ 60 odst. 1 ZVZ** tím, že tohoto uchazeče o veřejnou zakázku nevyloučil ze zadávacího řízení. Tímto jednáním navrhovatel ovlivnil výběr nejvýhodnější nabídky a porušil zásadu diskriminace uvedenou v **§ 6 ZVZ**. Tím, že navrhovatel vybral firmu STAPIS – SPOREK s.r.o., se dopustil tzv. závažné nesrovnalosti, která vedla k zadání zakázky jiné nabídce, než která měla být zadána.
39. V čl. 8 odst. 2 věta první Smlouvy se stanoví, že příjemce je povinen při realizaci projektu (nákup zboží, služeb či stavebních prací – ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů) postupovat dle uvedeného zákona, stanoví-li tak tento zákon, a/nebo podle metodického pokynu – Zadávání zakázek, pokud se na nej předmětný zákon nevztahuje.
40. V čl. 12 odst. 1 věta první Smlouvy se stanoví, že příjemce je povinen zajistit, aby všechny údaje, které uvádí poskytovateli, byly vždy úplné a pravdivé.
41. V čl. 15 odst. 2 Smlouvy se stanoví, že za nesrovnalost se považuje porušení právních předpisů EU nebo ČR, včetně podmínek stanovených příjemci touto smlouvou a/nebo pravidly ROP, v důsledku jednání či opomenutí příjemce, které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu EU a/nebo ve veřejném rozpočtu ČR, a to započtením neoprávněného výdaje do těchto rozpočtů.
42. V čl. 15 odst. 3 věta první a druhá Smlouvy se stanoví, že při porušení povinnosti příjemcem dané jemu právními předpisy EU nebo ČR, nebo podmínkami stanovenými pravidly ROP nebo smlouvou, které upravují použití finančních prostředků EU a/nebo ČR, které nastalo a/nebo bylo zjištěno před proplacením první platby příjemci, bude příjemce postižen finanční korekcí – krácením dotčených způsobilých výdajů. V případě porušení povinností stanovených v zákoně č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách a/nebo Metodického pokynu zadávání veřejných zakázek a zakázek v programovém období 2007-2013, je poskytovatel oprávněn postihnout takové porušení provedením finanční korekce dotčených způsobilých výdajů ve výši 0-100%, přičemž stanovení

výše finanční korekce z platného a účinného dokumentu Provádění finančních oprav v rámci ROP Střední Morava, který je“

43. Dle ust. § 60 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb. o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZVZ“), *dodavatel, který nesplní kvalifikaci v požadovaném rozsahu nebo nesplní povinnost stanovenou v § 58, musí být veřejným zadavatelem vyloučen z účasti v zadávacím řízení.*
44. Žalobce namítá, že nevěděl a nemohl vědět, že tento dodavatel nesplnil kvalifikaci, a tedy na jeho případě nelze aplikovat ust. § 60 odst. 1 ZVZ. Soud v tomto ohledu vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č.j. 3 As 281/2020 – 70, ve kterém NSS uvedl:

*„Nejvyšší správní soud neshledal nezákonným ani závěr krajského soudu, že **povinnost zadavatele vyloučit uchazeče ze zadávacího řízení se i nadále zakládá na objektivním principu a nikoli na subjektivním**, jak z nové právní úpravy dovozuje stěžovatelka b). Ta tuto změnu spatřuje ve formulaci § 48 odst. 8 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, podle kterého „[v]ybraného dodavatele zadavatel vyloučí z účasti v zadávacím řízení, pokud zjistí, že jsou naplněny důvody vyloučení podle odstavce 2 nebo může prokázat naplnění důvodů podle odstavce 5 písm. a) až c).“ Stěžovatelka b) poukazuje na použité sousloví „pokud zjistí“ a uvádí, že toto sousloví nelze ignorovat a že krajský soud jej bagatelizuje, pokud tvrdí, že účel úpravy dané problematiky se v nové úpravě nijak nezměnil a není proto nutné měnit dosavadní výklad uvedené povinnosti. Kasační námitkou však opět nijak nereaguje na výklad, ke kterému dospěl krajský soud. Ten v bodě 75 napadeného rozsudku trefně poznamenal, že pokud by tato povinnost měla být založena na subjektivním principu a k vyloučení vybraného dodavatele by tak docházelo pouze tehdy, pokud by zadavatel subjektivně zjistil, že jsou pro vyloučení naplněny důvody, byla by daná úprava neaplikovatelná. **K vyvinění zadavatele by totiž stačilo pouhé tvrzení, že důvod pro vyloučení vybraného dodavatele nezjistil.** Tento jazykový výklad, který stěžovatelka nastínila, je však v přímém rozporu s interpretačním předpokladem racionálního zákonodárce, jenž vylučuje, aby legislativní činnost byla bezúčelná a aby docházelo k tvorbě právních norem, pro které není žádný aplikační prostor. Předpoklad racionálního zákonodárce proto v případě pochybností umožňuje rozhodujícímu orgánu zvolit takový výklad právní normy, který není obsoletní (srov. Melzer, F.: Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. Praha: C. H. 3 As 281/2020 - 75 pokračování Beck, 2011, s. 147). Nejvyšší správní soud tedy souhlasí i s tímto závěrem krajského soudu, a proto ani tuto námitku nepovažuje za důvodnou“*

45. Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 10. června 2020, č.j. 29 Af 34/2017-220, kterého se týkal shora uvedený závěr NSS, dále uvedl:

*„Žalobci též namítali, že správní orgány nepřihlédly k mírnější nové právní úpravě. Ani v této otázce jim však soud nepřisvědčil a naopak se ztotožnil se způsobem, jakým se s touto problematikou vypořádal předseda Úřadu v bodech 72. až 78. rozhodnutí o rozkladech. Ani soud nemá za to, že by právní úprava přijatá v podobě zákona o zadávání veřejných zakázek byla v dané skutkové situaci k žalobcům příznivější. Žalobce b) v tomto ohledu poukázal na údajný významový posun spočívající v tom, že dle § 60 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách musí být z účasti v zadávacím řízení vyloučen dodavatel, který **objektivně „nesplní“ kvalifikaci či povinnost**, zatímco dle § 48 odst. 8 ve spojení s § 48 odst. 2 písm. a) zákona o zadávání veřejných zakázek **zadavatel z účasti v zadávacím řízení vyloučí vybraného dodavatele, pokud subjektivně „zjistí“, že jsou naplněny důvody k jeho vyloučení.** Fakticky však i přes jiné jazykové vyjádření k žádnému významovému posunu nedošlo a **povinnost zadavatele vyloučit daného dodavatele ze zadávacího řízení zůstala na objektivním principu** [tedy že tak musí učinit nejen, když příslušný důvod*

skutečně zjistí, ale také tehdy, kdy by takový důvod při náležitém postupu objektivně zjistit měl]. Ostatně pokud by úvaha žalobce b) byla dovedena ad absurdum, mohl by se každý ze zadavatelů v podobné situaci vyvinut pouhým tvrzením, že důvod pro vyloučení dodavatele prostě nezjistil. Taková úprava by ovšem byla neaplikovatelná.“

46. Shora uvedené tak odpovídá na námitku žalobce, že je tento výklad v rozporu s rozhodovací praxí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.
47. Žalobkyně v rámci výběrového řízení zadala v bodě III.2.3) Technická způsobilost: *Dle § 56 zák.: odst. 3 písm. a): seznam stavebních prací proved. dod. za posl. 5 let, vč. osvědčení o realizovaných projektech: min. 2 zakázky charakteru staveb občanské vybavenosti ve finančním objemu min. 9 mil. Kč bez DPH za každou z těchto zakázek s tím, že alespoň u jedné z těchto zakázek byla součástí stavby i dřevostavba ze sendvičových panelů. (viz dokument nazvaný F02: Oznámení o zakázce.)*
48. V dokumentu *Provádění finančních oprav v rámci ROP Střední Morava* je v bodu 3. Hodnocení nabídek č. 13 je uvedeno: *„Lze použít i v případě, kdy po posouzení kvalifikace uchazeče není tento uchazeč vyloučen pro nesplnění kvalifikace, ačkoliv vyloučen být měl, protože splnění kvalifikace neprokázal.“*
49. V bodu 16. přílohy č. 1 Dokumentu provádění oprav je uvedeno: *„Lze užít i v případě, že dodavatel uvedl v nabídce informace nebo doklady, které neodpovídají skutečnosti a měly vliv na výsledek zadávacího řízení“*
50. Mezi účastníky není sporu o tom, a ze správního spisu, konkrétně z Protokolu o provedené kontrole interim na místě, u dodavatele stavby STAPIS-SPOREK, s.r.o., jejímž předmětem bylo ověření pravdivosti této reference, že z účetních dokladů dodavatele (faktury), příp. dalších dokladů vztahujících se k této zakázce, bylo zjištěno, že Osvědčení objednatele o řádném plnění stavebních prací dodavatelem vydané společností Desná a.s. dne 1. 4. 2014 neobsahuje pravdivé údaje a předložená reference kontrolované osoby (dodavatele stavby) tak neodpovídá požadavkům zadavatele.
51. Mezi účastníky je spor o tom, nakolik lze tuto skutečnost hodnotit jako porušení povinností žalobkyně jako příjemce dotace, jelikož žalobkyně má za to, že nemůže odpovídat za nepravdivé údaje uvedené uchazečem resp. dodavatelem stavby a je tak porušena zásada nulla poena sine lege (žádný trest bez zákona) a nullum crimen sine lege (žádný zločin bez zákona).
52. Soud předně uvádí, že ačkoliv obecně platí shora uvedené, v případě dotací je odpovědnost příjemce dotace zvýšená právě z důvodu, že je jí zároveň dáno beneficium v podobě nemalých finančních prostředků (v tomto případě více než 10 milionů Kč). Podmínky pro obdržení dotace tak mohou být zcela adekvátně přísnější a příjemce dotace, pokud si není jistý, zda je splní, tak na ně nemusí přistoupit a nemusí smlouvu o poskytnutí dotaci podepsat. Žalobkyně si těchto přísnějších podmínek byla vědoma – sama na ně v žalobě odkazuje, a pokud s některými z nich nesouhlasila a považovala je za absurdní, neměla smlouvu o poskytnutí dotace podepisovat.
53. NSS také ve svých rozsudcích často připomíná, že příjemce přijal z veřejných rozpočtů určité dobrodiní a protiváhou tohoto dobrodiní nebylo (na rozdíl od soukromoprávních vztahů) protiplnění ve prospěch poskytovatele dotace, ale právě akceptace a plnění podmínek, za nichž je dotace přijímána. Proto výlučnou povinností příjemce dotace bylo bezpodmínečné splnění všech kritérií pro udělení dotace (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, čj. 2 Afs 58/2005- 90). Za dodržení podmínek, které se vážou k udělení dotaci, odpovídá příjemce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

dotace. Odpovědnost za řádné a včasné provedení podpořeného projektu nese podle podmínek nastavených v dotační smlouvě, rozhodnutí či návrhu projektu příjemce dotace, a to dokonce i v případě, že skutečnosti nezávislé na jeho vůli ovlivní realizaci projektu (srov. přiměřeně též rozsudky NSS ze dne 25. 6. 2009, čj. 5 Afs 70/2008-152, č. 2309/2011 Sb. NSS ve věci NELI S. P. A., a. s.; ze dne 21. 6. 2012, čj. 9 As 101/2011-108; nebo ze dne 15. 8. 2012, čj. 1 Afs 15/2012-38, č. 2713/2012 Sb. NSS, ve věci Povodí Labe, státní podnik).

54. Jak bylo citováno z rozsudku NSS shora, ust. § 60 odst. 1 ZVZ je postaven na objektivní odpovědnosti, takže nezáleží na tom, zda zadavatel veřejné zakázky o nesplnění kvalifikace věděl či nikoliv. Porušením ust. § 60 odst. 1 ZVZ tak došlo automaticky k porušení zásady zákazu diskriminace dle § 6 ZVZ, jelikož tak tímto postupem zvýhodnil jím vybraného uchazeče.
55. Žalobkyně si nicméně mohla být této zvýšené objektivní odpovědnosti vědoma právě s ohledem na znění příslušné podmínky umožňující zkonstatovat nesrovnalost podle bodu 16. přílohy č. 1 Dokumentu provádění oprav: *„Lze užít i v případě, že dodavatel uvedl v nabídce informace nebo doklady, které neodpovídají skutečnosti a měly vliv na výsledek zadávacího řízení“*.
56. I ze shora citovaného znění bodu 16. přílohy č. 1 Dokumentu provádění oprav tak lze dovodit povinnost ověřit si dodavatelem uváděné informace. Žalobkyně si sice vyžádala ještě jednou osvědčení od společnosti, která referenci vyhotovila, u dodavatele si však tyto informace nijak neověřila, např. předložením smlouvy o dílo nebo faktur tak, aby bylo možné ověřit, že tyto informace odpovídaly jednak požadované minimálně ceně a jednak požadovanému předmětu stavby (dřevostavba ze sendvičových panelů). Žalobkyně tak dané vědět jednak měla a také mohla.
57. Soud sice souhlasí se žalobkyní v tom, že i firma fungující na trhu od roku 2011 mohla do dubna 2014 prokázat splnění této podmínky, jelikož tato firma v průběhu 4 let mohla postavit 2 stavby odpovídajícího typu v odpovídajícím objemu. Soud také souhlasí se žalobkyní, že tato nemůže nést trestně právní následky protiprávního jednání třetí osoby (*nullum crimen sine lege*), na druhou stranu souhlasí se žalovaným, že bylo její povinností uvedené ověřit s tím, že pokud tak neučiní, resp. učiní nedostatečným způsobem, ponese za to následky v podobě uvedeného krácení dotace. Žalobkyně není trestána v trestním řízení, takže není porušena zásada *nulla poena sine lege*. Krácení dotace je pouze následkem žalobkyní způsobenou nesrovnalostí resp. porušením zákona a Smlouvy.
58. Co se týče nesouhlasu žalobkyně se žalovaným v tom, že žalobkyně měla být opatrnější při kontrole referencí daného dodavatele pouze z důvodu předchozí spolupráce, má soud za to, že žalobkyně měla být opatrnější s ohledem na skutečnost, že žalobkyni tento dodavatel dlužil sumu odpovídající započtení, a proto měla větší motivaci upřednostnit jej ve výběrovém řízení a nebyla tak zcela nestranná. Za takových okolností měla vyvinout zvýšenou aktivitu při ověřování informací uváděných tímto dodavatelem, aby si byla jistá, že je její výběr správný a že nebyl tímto předchozím vztahem ovlivněn, a nespokojit s prohlášením třetí osoby. Žalobkyně tak však neučinila ani předtím, než podepsala čestné prohlášení ze dne 15. 3. 2015. Soud má za to, že s ohledem na shora uvedené (bod 52 a 53 rozsudku) nutno povinnost uvedenou v čl. 12 odst. 1 Smlouvy také vykládat objektivně, tedy že žalobkyni nemůže vyvinut ani to, kdyby prokázala, že o nepravdivých údajích nevěděla.

59. Městský soud proto dospěl k závěru, že závěr žalovaného o porušení zákona o zadávání veřejných zakázek (ust. § 60 odst. 1 a tím § 6) a porušení Smlouvy v čl. 8 odst. 2 věta první a čl. 12 odst. 1 Smlouvy, což představuje nesrovnalost ve smyslu ust. čl. 15 odst. 2 Smlouvy, která je dle ust. čl. 15 odst. 3 Smlouvy důvodem pro provedením finanční korekce ve výši 25 %, je tak v souladu se zákonem.
60. I tato žalobní námitka je tak nedůvodná.
61. Soud jen nad rámec shora uvedeného uvádí, že žalobkyně naplnila v podstatě tři důvody pro krácení dotace – z důvodu nezpůsobilých výdajů ve výši započtení, z důvodu porušení zákona o zadávání veřejných zakázek pro nevyhloučení uchazeče a z důvodu uvádění nepravdivých informací. Rozhodnutí žalovaného, kterým byl zamítnut její požadavek na doplacení části dotace, tak zcela jistě ob stojí. Žalobkyně však může finanční prostředky, o které byla její dotace zkrácena, regresně uplatnit u daného dodavatele stavby.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

62. Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
63. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. ledna 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.